

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **M. V.**, bývajúcej v Ž., zastúpenej Advokátskou kanceláriou M., M., S., s.r.o., so sídlom v Ž. proti žalovanému **O. S. B. D. Ž.**, so sídlom v Ž., IČO: X., **o vydanie bezdôvodného obohatenia**, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 33 C 203/2008, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 28. mája 2009 sp. zn. 8 Co 139/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žalovanému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žilina uznesením z 27. februára 2009 č. k. 33 C 203/2008-64 odmietol podanie žalobkyne z 8. októbra 2008 doplnované podaním z 20. februára 2009, ktoré podľa obsahu mohlo byť návrhom na začatie konania (§ 79 O.s.p.) s poukazom na ustanovenia § 42 ods. 3 O.s.p. a § 43 ods. 1, 2 O.s.p. Vychádzal z toho, že žalobkyňa v návrhu na začatie konania riadne nevymedzila a neuviedla čoho sa domáha (vada žalobného petitu z hľadiska jeho určitosti a vykonateľnosti). Na výzvu súdu smerujúcu k doplneniu návrhu o uvedenie požadovanej výšky bezdôvodného obohatenia, nepovažoval súd za postačujúce stanovisko žalobkyne, aby bola výška bezdôvodného obohatenia stanovená súdom pri akceptácii priemerného prepočtu spotreby teplej vody žalobkyňou vychádzajúc z platného cenníka za predmetné obdobie, alternatívne, aby súd ustanovil znalca, ktorého úlohou bude špecifikovať bezdôvodné obohatenie v spornom období, ktoré na jej úkor získal žalovaný, pretože žalobkyňa nemá technické možnosti a nedisponuje znalosťami na presné určenie jej nároku. Žalovanému nepriznal náhradu trov konania podľa § 146 ods. 2, veta prvá O.s.p. z dôvodu, že v konaní mu žiadne trovy nevznikli.

Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Žiline uznesením z 28. mája 2009 sp. zn. 8 Co 139/2009 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 O.s.p. potvrdil; žalovanému nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že sa stotožňuje s rozhodnutím súdu prvého stupňa, pokiaľ tento považoval žalobný petit za neurčitý a nevykonateľný aj po doplnení žaloby 20. februára 2009 na výzvu súdu. K stanovisku žalobkyne o určení výšky bezdôvodného obohatenia úvahou súdu (§ 136 O.s.p.) odvolací súd poznamenal, že žalobkyni nič nebránilo, aby uplatnila vlastnú úvahu na základe tvrdených podkladov o spotrebe vody za predchádzajúce obdobie pri uplatnení výšky požadovaného nároku. Úspešnému žalovanému podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa. Navrhla, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvého stupňa a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Podľa jej názoru došlo v konaní k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Odňatie možnosti konať pred súdom videla v tom, že súdy neakceptovali jej stanovisko, aby bola výška bezdôvodného obohatenia stanovená 1/ na základe úvahy súdu (§ 136 O.s.p.), akceptujúc predložený prepočet spotreby teplej vody v súlade s platným cenníkom, 2/ znalcom ustanoveným súdom (§ 127 O.s.p.), pokiaľ by sa výška bezdôvodného obohatenia nedala určiť spôsobom ad 1/. Vychádzajúc z uvedeného nepovažovala za správny záver súdov, že nedošlo k dostatočnej špecifikácii žalobného petitu pri stanovení výšky bezdôvodného obohatenia, pre ktorú nebolo možné v tomto konaní pokračovať (§ 43 ods. 2 O.s.p.).

Žalovaný nevyužil právo písomne vyjadriť sa k dovolaniu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), spĺňajúca podmienku osobitného zastúpenia pre dovolacie konanie (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovolanie v danom prípade smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, preto (odhliadnuc od prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. – k tomu vid' ďalej) pri posudzovaní jeho prípustnosti treba vychádzať z ustanovenia § 239 O.s.p.

V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodol vo veci postúpenia návrhu Súdnu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

V danom prípade dovolanie smeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu a preto nie je v zmysle § 239 ods. 1, 2 O.s.p. prípustné.

Podľa § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (rozsudku a uzneseniu) odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba zdôrazniť, že § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný, ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O.s.p. vylúčené.

Dovolateľka netvrdí, že by konanie bolo postihnuté vadou konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. a vada tejto povahy ani nevyšla v dovolacom konaní najavo;

namieta však, že konanie trpí vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., pretože súdy odmietli podanie (žalobu), aj napriek tomu, že pre uvedený postup neboli splnené zákonné podmienky, čím došlo k odňatiu možnosti žalobkyne konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O postup odnímajúci účastníkovi možnosť pred súdom konať ide tiež vtedy, ak súd podľa § 43 ods. 2 O.s.p. odmietne podanie (návrh na začatie konania), hoci podmienky pre tento postup nie sú dané, pretože sa takýmto rozhodnutím bráni dovolateľke v realizácii procesného práva domáhať sa ochrany práva, ktoré bolo ohrozené alebo porušené, na súde. V danej veci ale o také odňatie možnosti konať pred súdom nešlo.

Pri posudzovaní dovolania žalobkyne podľa obsahu je zrejmé, že podstatnou je v ňom námietka, že súdy nesprávne považovali špecifikáciu výšky bezdôvodného obohatenia za neurčitú a nevykonateľnú aj napriek tomu, že žalobkyňa výslovne žiadala, aby táto bola určená úvahou súdu alebo jej výška sa mala zistiť na základe súdom nariadeného znaleckého dokazovania.

Dovolací súd sa stotožňuje so záverom súdov nižších stupňov, že podaním dovolateľky z 8. októbra 2008 (č.l. 1–4 spisu) doplňované podaniami z 20. februára 2009 (č.l. 62–63 spisu), z 25. marca 2009 (č.l. 69–70 spisu), z 25. mája 2009 s prílohami (č.l. 81–88 spisu), pokiaľ ide o výšku nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, nebol tento vymedzený (absentuje), čím je žalobný petit neurčitý (prípadne nebol by takto ani vykonateľným) a preto konanie trpí vadou, pre ktorú nemožno ďalej v konaní pokračovať. Nebolo možné prisvedčiť požiadavkám žalobkyne, aby vady žaloby odstraňoval súd nariadením znaleckého dokazovania v zmysle § 127 O.s.p., prípadne tiež v priebehu dokazovania, alebo po jeho skončení na základe úvahy súdu v zmysle § 136 O.s.p.; uvedený postup súdu by bol možný vtedy, ak je vo veci samej podaný riadny návrh na začatie konania (§ 79 O.s.p.), o taký prípad však v danej veci nešlo. Súdy preto správne postupovali, ak sa prioritne zaoberali odstránením väd podania, ktoré podľa svojho obsahu bolo možné považovať za návrh na začatie konania (žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia). Žalobkyňa preukázateľne nesplnila povinnosť ani na výzvu súdu a neuviedla výšku plnenia požadovaného od žalovanej strany. Túto mohla stanoviť na základe podkladov, ktoré mala

preukázateľne k dispozícií už pri podaní návrhu na začatie konania súdu (viď obsah žaloby a jej prílohy č.l. 1 až 46 spisu). Nešlo teda o prípad, kedy by rozhodné údaje pre stanovenie čo i len pravdepodobnej výšky bezdôvodného obohatenia boli výlučne v dispozičnej moci obohateného, ku ktorým by poškodená strana nemala prístup, prípadne prístup k nim bol objektívne, či subjektívne bezdôvodne alebo cielene znemožnený.

Súdy teda v danej veci správne posudzovali otázku splnenia náležitostí návrhu na začatie konania v zmysle § 79 ods. 1 O.s.p. a vzhľadom na to, že dovolateľka napriek súdnej výzve vady predmetného podania neodstránila, postupoval súd prvého stupňa správne, keď jej podanie odmietol (§ 43 ods. 2 O.s.p.); rovnako správne postupoval odvolací súd, keď jeho uznesenie ako vecne správne potvrdil. Súdy konali v súlade a v medziach zákona, ich postupom nebola dovolateľke odňatá možnosť pred súdmi konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Nakoľko prípustnosť dovolania žalobkyne nemožno vyvodiť z § 239 O.s.p. a nedošlo ani k zisteniu vád konania v zmysle § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadny opravný prostriedok žalobkyne odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúci proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie neprípustné.

Dovolací súd nepriznal procesne úspešnému žalovanému náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 4. marca 2010

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Adriána Borovská